

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

مجموعه قوانین و مقررات
ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

**مجموعه قوانین و مقررات
ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی
بذر و نهال**

تهیه شده در:
اداره روابط عمومی و امور بین الملل

پیشگفتار:

بذر و نهال سالم، اصیل و با کیفیت سنگ زیر بنای تولید و توسعه کشاورزی و عاملی تعیین کننده برای بهره‌وری مناسب و مطلوب از منابع تولید و نیل به امنیت غذایی و استقلال اقتصادی کشور می باشد. دستیابی کشاورزان به بذر و نهال سالم و با کیفیت باعث افزایش محصول و در غیر این صورت باعث کاهش عملکرد و متعاقبا کاهش انگیزه تولید و دوری آنها از بخش کشاورزی خواهد شد. تجربه نشان داده است که با ساماندهی علمی و حقوقی در امور کنترل و گواهی بذر و نهال می توان به کمیت و کیفیت بهتر محصولات زراعی و باغی دست یافت.

در این راستا به منظور قانونمند نمودن امر کنترل و گواهی بذر و نهال، قانون ثبت ارقام گیاهی، کنترل و گواهی بذر و نهال توسط مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۲/۴/۲۹ به تصویب رسید و به وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ گردید.

بر اساس این قانون، موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال تشکیل و وظایف حاکمیتی زیر به آن واگذار گردید:

۱- ساماندهی امر کنترل و گواهی بذر و نهال جهت نیل به تولید و عرضه بذر و نهال با کیفیت و سالم.

۲- اعطای حقوق مالکیت معنوی به بهنژادگران ارقام جدید گیاهی.

۳- حفاظت از منافع ملی از طریق شناسائی ذخائر توارثی گیاهی کشور و ثبت آنها به نام دولت جمهوری اسلامی ایران.

۴- معرفی ارقام جدید گیاهی در فهرست ارقام ملی

۵- تدوین و پیشنهاد استانداردهای ملی لازم و روزآمد در زمینه

فهرست

پیشگفتار	۲
قانون	۴
آیین نامه اجرایی	۱۳
آیین نامه ثبت ارقام گیاهی	۲۷
آیین نامه معرفی ارقام گیاهی	۴۱
آیین نامه ثبت ذخایر ژنتیکی گیاهی	۴۸

قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال

ماده ۱- به موجب این قانون وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور حفاظت از منافع ملی، ساماندهی امر کنترل و گواهی بذر و نهال و حفظ حقوق مالکیت معنوی به نژادگران، نسبت به شناسایی و ثبت ارقام جدید گیاهی و کنترل و نظارت بر امور بذر و نهال کشور اقدام نماید.

ماده ۲- برای اجرای مفاد این قانون، موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال (که از این پس «موسسه» نامیده می‌شود) در سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و با استفاده از امکانات فیزیکی و کارکنان موجود وزارت جهاد کشاورزی و زیر نظر هیات امناء سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی تاسیس می‌شود. شناسایی، ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال در کشور منحصراً توسط این موسسه انجام خواهد شد.

تبصره ۱- ترکیب هیات امناء سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی به شرح زیر خواهد بود:

- وزیر جهاد کشاورزی
- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- رییس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
- رییس سازمان حفاظت محیط زیست
- معاون وزیر و رییس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و

کیفیت و سلامت بذر و نهال.

۶- نظارت دقیق و مستمر بر مزارع تولید بذر، باغهای مادری تولید پیوندک، کنترل و صدور گواهی اصالت ژنتیکی، سلامت و کیفیت بذر و نهال تولیدی، صادراتی و وارداتی و صدور گواهی کیفیت جهت ترخیص از گمرکات کشور.

۷- صدور مجوز تولید بذر و نهال برای اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط.

۸- صدور مجوز کنترل و نظارت بذر و نهال برای اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط.

۹- حفاظت و صیانت از ذخائر توارثی و ارقام ثبت شده گیاهی در داخل و خارج از کشور.

۱۰- ارائه نظر کارشناسی به محاکم قضائی در زمینه دعاوی مربوط به بذر و نهال و ارقام گیاهی.

متعاقباً آیین نامه اجرایی قانون به تصویب هیئت محترم وزیران و آیین نامه های معرفی و ثبت ارقام گیاهی و ثبت ذخایر ژنتیکی نیز تدوین و به تصویب هیئت امنای سازمان تات رسید. امید است با فراهم شدن چارچوبهای قانونی روز به روز شاهد شکوفایی صنعت بذر و نهال کشور باشیم انشاءا....

محمود مصباح

رئیس موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

یک نفر از معاونین اجرایی وزارت جهادکشاورزی به انتخاب وزیر جهادکشاورزی.

- دو نفر از اعضاء برجسته هیات علمی دانشگاه‌ها به معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

- سه نفر محقق برجسته وزارت جهادکشاورزی به انتخاب وزیر جهادکشاورزی.

تبصره ۲- رییس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی وزارت جهادکشاورزی به عنوان دبیر هیأت امناء سازمان مذکور انجام وظیفه خواهد کرد.

تبصره ۳- تشکیلات موسسه حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون، توسط وزارت جهادکشاورزی تهیه و به هیأت امناء سازمان ارائه و پس از تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به اجرا درمی‌آید.

تبصره ۴- کلیه واحدها و تشکیلات موازی با مؤسسه در وزارت جهادکشاورزی از تاریخ تصویب تشکیلات این مؤسسه منحل و امکانات و وظایف آنها به مؤسسه منتقل می‌گردد.

تبصره ۵- رئیس مؤسسه به پیشنهاد معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و با حکم وزیر جهادکشاورزی به این سمت منصوب خواهد شد.

تبصره ۶- موسسه از نظر مقررات عمومی مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی تابع مقررات سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی می‌باشد.

ماده ۳- ارقام گیاهی جدید چنانچه واجد شرایط زیر باشند ثبت می‌شوند:

الف - جدید بودن رقم به شکلی که با ارقام ثبت یا شناخته شده قبلی از نظر خصوصیات ژنتیکی تمایز داشته باشند. ارقام تراریخته نیز مشمول این بند خواهند بود.

ب - رقم جدید از نظر ژنتیکی و ظاهری و یا هر دو مورد یکنواخت باشد.

ج - خصوصیات رقم اعم از دورگ (هیبرید) و یا غیر دو رگ (غیر هیبرید) در سال‌های تولید و تکثیر ثابت بماند.

تبصره ۱- ذخایر ژنتیک گیاهی اصلاح نشده و وحشی به عنوان ذخایر ملی تلقی گردیده و ثبت آنها تحت نام بخش‌های غیردولتی مجاز نمی‌باشد. ثبت این گونه ذخایر براساس تقاضای دستگاه‌های دولتی تحت نام دولت جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

تبصره ۲- آیین نامه معرفی و ثبت ارقام گیاهی توسط مؤسسه تهیه و پس از تصویب هیأت امناء سازمان قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۵- ثبت ارقام اصلاح شده گیاهی باعث مالکیت معنوی و به منزله تعلق انحصاری بهره‌برداری اقتصادی از آن رقم به مدت حداکثر هجده سال به اصلاح‌کننده (حقیقی یا حقوقی) می‌باشد. هرگونه استفاده تجاری از ارقام ثبت شده منوط به کسب مجوز کتبی از اصلاح‌کننده است.

تبصره - به نژادگرانی که رقمی را به ثبت می‌رسانند می‌توانند امتیاز انحصاری بهره‌برداری اقتصادی خود را به اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر واگذار نمایند.

ماده ۶- به مؤسسه اجازه داده می‌شود:

الف - نسبت به صدور مجوز به واحدها و اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌صلاح که زیر نظر و با اخذ مجوز از مؤسسه به امر نظارت و کنترل و گواهی بذر و نهال در کلیه مراحل تولید و فرآوری بذر و نهال مبادرت می‌کنند، اقدام نماید.

ب - نسبت به صدور مجوز تولید برای واحدها و اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌صلاح که با نظارت مراجع ذی‌ربط به تولید بذر و نهال مبادرت می‌نمایند، اقدام نماید.

ج - جهت ارائه خدمات فنی، شناسایی ارقام، کنترل کیفی بذر و نهال و دیگر وظایف محوله بر اساس تعرفه‌ای که به تصویب هیأت امنا سازمان خواهد رسید، بخشی از هزینه‌های شناسایی و ثبت ارقام گیاهی و کلیه هزینه‌های کنترل و گواهی بذر و نهال را دریافت و به حساب اختصاصی مؤسسه نزد خزانه داری کل واریز و معادل

تبصره ۳- مؤسسه موظف است در صورت دریافت پیشنهاد از طرف دانشگاه‌ها، مؤسسات تحقیقاتی و اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر نسبت به ثبت ارقام شناخته شده قبلی (رایج) و رگه‌های خالص (لاین‌های خالص)، امیدبخش، رگه‌های نر عقیم (لاین‌های نر عقیم) و خویش آمیخته (اینبرد) که در تولید رقم نقش اساسی دارد، اقدام نماید.

تبصره ۴- مؤسسه موظف است ثبت ارقام رایج کشور را در اولویت قرار دهد.

ماده ۴- به منظور حصول اطمینان از این که بذر و نهال تولید شده حاصل از ارقام جدید دارای همان خصوصیات رقم در زمان ثبت آن می‌باشد و خصوصیات مورد نظر در زمان تکثیر، بوجاری و توزیع تغییر نیافته و از سلامت و استانداردهای تعیین شده برخوردار است، مؤسسه موظف است نسبت به انجام امور زیر اعمال نظارت نموده، بذر و نهال تولیدی را کنترل و گواهی نماید:

الف - تعیین اصالت ژنتیکی بذر و نهال‌های تکثیر شده.

ب - سلامت بذر و نهال تولیدی

ج - رعایت استانداردهای ملی یا بین‌المللی که اجرای آنها برای تولید بذر و نهال به طریق رسمی یا قانونی مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. سطح استاندارد ملی بالاتر از استانداردهای بین‌المللی تعیین خواهد شد.

هم تراز به موضوع رسیدگی نموده و در صورت احراز تخلف، مرتکبین را به پرداخت جزای نقدی معادل یک سه برابر ضرر و زیان وارده و همچنین به پرداخت ضرر و زیان وارده به شاکی به نرخ زمان صدور حکم محکوم نماید.

ماده ۸- مؤسسه به منظور جلوگیری از اختلاط ژنتیکی و برای تولید بذر و نهال با کیفیت مطلوب مناطق مناسب تولید ارقام مختلف بذر و نهال را شناسایی و معرفی می نماید.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی موظف است تسهیلات لازم برای توسعه فعالیتها و تشویق و حمایت بخش خصوصی در جهت سرمایه گذاری در زمینه اصلاح، تولید، تکثیر، توزیع و صادرات بذر و نهال را فراهم نماید.

ماده ۱۰- صادرات بذر و نهال در مقیاس تجاری منوط به اخذ گواهی از مؤسسه با رعایت مقررات قرنطینه می باشد.

ماده ۱۱- از تاریخ تصویب این قانون ورود انواع بذر و نهال در سطح تجاری پس از کسب مجوز وزارت جهاد کشاورزی با رعایت مقررات قرنطینه کشور و استانداردهای بذر و نهال صورت خواهد گرفت.

تبصره - ورود نمونه های آزمایشی ارقام گیاهی خارجی جهت

آن را در بودجه سالیانه مؤسسه منظور نماید.

تبصره - ثبت ذخایر ژنتیکی اصلاح نشده تحت نام جمهوری اسلامی ایران بدون اخذ هزینه انجام خواهد شد.

د - استانداردها طبقا طبقات مختلف بذر پرورش ۳ (سوپر الیت)، مادری (الیت)، گواهی شده، دو رگ (هیبرید) و غیره را تعیین و پس از تصویب هیأت امناء سازمان اعلام نماید.

ماده ۷- موارد زیر تخلف محسوب و با متخلفان مطابق قوانین و مقررات رفتار خواهد شد:

الف - ثبت و معرفی ارقام ثبت شده متعلق به اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر به نام خود.

ب - عدم رعایت اصول فنی مرتبط با تکثیر بذر و نهال که توسط مؤسسه ابلاغ شده و موجب ضرر و زیان به اشخاص حقیقی و حقوقی ذی نفع شود.

ج - عدم رعایت مقررات قرنطینه گیاهی کشور.

د - بهره برداری از ارقام ثبت شده بدون کسب مجوزهای قانونی از اشخاص حقیقی و حقوقی که رقم یاد شده به نام آنها ثبت گردیده است.

ه - تولید و تکثیر بذر و نهال برای عرضه به بازار بدون کسب گواهی مؤسسه.

تبصره ۱- مراجع قضایی کشور مکلفند بر اساس شکایت مؤسسه و سایر اشخاص ذی نفع و گزارش کارشناسی مؤسسه یا سایر مؤسسات

ماده ۱۳- وزارت جهاد کشاورزی موظف است گزارش عملکرد سالیانه موضوع این قانون را تهیه و به دولت و کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۴- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون حداکثر سه ماه از تاریخ تصویب توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۸ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

مهدی کروی

رییس مجلس شورای اسلامی

انجام تحقیقات در مؤسسات و مراکز تحقیقاتی دولتی و غیردولتی برای استفاده در تحقیقات و بررسی سازگاری، از این قانون مستثنی می‌باشد.

ماده ۱۲- به منظور دستیابی به فناوری جدید و بهره‌برداری از توانمندیهای علمی موجود در عرصه بین‌المللی و تبادل اطلاعات و فراهم آوردن بستر لازم جهت فعالیتهای تحقیقاتی به موسسه اجازه داده می‌شود با رعایت مقررات مربوط، به عضویت سازمان‌های زیر درآید:

اتحادیه بین‌المللی تجزیه بذر (ایستا)

International Seed Testing Association (ISTA)

اتحادیه بذر آسیا و اقیانوسیه

Asian Pacific Seed Association (APSA)

واحد بذر سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی

Organization for Economic Cooperation and Development, Seed Scheme

اتحادیه بین‌المللی حفاظت از ارقام جدید گیاهی

International Union for the Protection of New Varieties of Plants (UPOV)

شبکه بذر غرب آسیا و شمال آفریقا

West Asia and North Africa Seed Network (WANA Seed Network)

آیین نامه اجرایی قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال

شماره ۲۰۱۱۱/ت/۳۷۴۷۱ ی

۱۳۸۶/۱۲/۱۱

وزارت جهاد کشاورزی

وزیران عضو کمیسیون اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۵ بنا به پیشنهاد شماره ۲۰/۷۲۳۶ مورخ ۱۳۸۶/۳/۲ وزارت جهاد کشاورزی و به استناد ماده (۱۴) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال - مصوب ۱۳۸۲ - و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمودند:

بخش اول - کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار می روند:

۱- قانون: قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی.

۲- مؤسسه: مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال.

۳- وزارت: وزارت جهاد کشاورزی.

۴- هیئت امنا: هیئت امنای سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی

موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون.

۵- سازمان: سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی.

۶- استانداردهای ملی: حداقل شاخص های فنی قابل قبول مزرعه، نهالستان، بذر یا نهال در محصولات مختلف که براساس قوانین و مقررات تعیین می شود.

۷- آزمایشگاه: واحد تعیین کیفیت و سلامت بذر و نهال که براساس این آیین نامه از مؤسسه مجوزهای لازم را برای فعالیت دریافت می نماید.

۸- رقم: گروهی از گیاهان که در پائین ترین رده شناخته شده گیاه شناسی بوده و دارای یکنواختی کافی، پایداری صفات و متمایز از گروه های مشابه دیگر باشند.

۹- ثبت: تأیید حق مالکیت معنوی و اعطای امتیاز انحصاری بهره برداری اقتصادی به اصلاح کننده رقم.

۱۰- به نژادگر: شخص حقیقی یا حقوقی که رقم گیاهی را برای اولین بار «اصلاح» و یا «کشف و بهبود بخشیده» باشد.

۱۱- هسته اولیه: ماده گیاهی عاری از بیماری با منشاء ژنتیکی مشخص که توسط به نژادگر تولید شده است.

۱۲- اصالت ژنتیکی: مشابهت صفات توارثی بذر و نهال تکثیر شده با رقم ثبت شده براساس استانداردهای طبقه مورد نظر.

۱۳- بذر: نوعی اندام گیاهی که برای تکثیر استفاده می شود.

۱۴- طبقات بذر: طبقات بذر شامل بذر به نژادگر، بذر پایه، بذر سوپرالیست، بذر مادری و بذر گواهی شده.

۱۵- بذر به نژادگر: بذر حاصل از رقمی که به طور مستقیم توسط

- به نژادگر تولید می شود و منبع اولیه بذر پایه می باشد.
- ۱۶- بذر پایه: از ازدیاد بذر به نژادگر به دست می آید و منبع بذر سوپرالیست محسوب می شود.
- ۱۷- بذر سوپرالیست: بذری که از تکثیر بذر پایه به دست می آید و منبع بذر مادری می باشد.
- ۱۸- بذر مادری: طبقه ای از بذر که برای تولید بذر گواهی شده به طور مستقیم استفاده می شود.
- ۱۹- بذر گواهی شده: طبقه ای از بذر که از بذر مادری و یا لاین های والدین حاصل شده است و دارای کلیه استانداردهای این طبقه باشد
- ۲۰- مواد رویشی قابل تکثیر: هر نوع اندام گیاهی که به منظور تولید گیاه جدید با روش های تکثیر غیر جنسی مورد استفاده قرار می گیرد؛ از قبیل ریزوم، پیاز، غده، ریشه، جوانه، پاجوش، قلمه، ساقه و یا شاخه.
- ۲۱- نهال: ماده رویشی قابل تکثیر با منشاء سالم و اصیل.
- ۲۲- واحد تولید بذر: مزرعه ای که واجد شرایط فنی مورد تأیید مؤسسه برای تولید بذر باشد.
- ۲۳- نهالستان: واحدی که واجد شرایط فنی مورد تأیید مؤسسه برای تولید نهال باشد.
- ۲۴- تولیدکننده: شخص حقیقی یا حقوقی که مجوز تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر از مؤسسه دریافت نموده باشد.
- ۲۵- گواهی: تأیید مطابقت کیفیت و سلامت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر با استانداردهای ملی توسط مؤسسه.
- ۲۶- شناسه: اطلاعاتی از قبیل نام و علامت تجاری تولیدکنند، شماره

- مجوز تولید، تاریخ و محل تولید، نام رقم، طبقه، مشخصات کیفی و کمی، شرایط نگهداری، شماره سری ظرف و رمزینه (بارکد) که بر روی نهال، ظرف بذر یا مواد رویشی قابل تکثیر نصب یا حک می شود
- ۲۷- مجوز تولید: اجازه نامه تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر که توسط مؤسسه و طبق مقررات این آیین نامه صادر می شود.
- ۲۸- مجوز کنترل و نظارت: اجازه انجام امور نظارت و کنترل بر فرآیند تولید و فرآوری بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر که توسط مؤسسه به اشخاص حقیقی یا حقوقی ذی صلاح اعطا می شود.
- ۲۹- ظرف: جعبه، بطری، قوطی، بشکه، صندوق، بسته، کیسه، پاکت، لفاف یا هرگونه پوششی که واجد استانداردهای تعیین شده توسط مؤسسه بوده و مقدار مشخصی از بذر یا مواد رویشی قابل تکثیر در آن قرار داده شده باشد.
- ۳۰- تجزیه بذر: آزمون هایی که برای تعیین سطح خلوص فیزیکی، رطوبت، درصد جوانه زنی در شرایط کنترل شده ایده آل (قوه نامیه)، قدرت رویش بذر (بنیه) و تعیین میزان آلودگی به آفات و عوامل بیماری زا انجام می گیرد.
- ۳۱- مناطق مناسب: مناطقی که از نظر اقلیم، خاک، عدم وجود آفات و بیماری ها، ایزوله بودن منطقه و سایر شرایط با توجه به نوع برنامه تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر، مناسب و مورد تأیید مؤسسه باشد. عدم وجود آفات و بیماری های قرنطینه ای براساس نظر سازمان حفظ نباتات احراز خواهد شد.
- ۳۲- خلوص ژنتیکی: درصد مطابقت ویژگی های توارثی توده بذری

نهال و مواد رویشی قابل تکثیر باید حداکثر ظرف چهل و پنج روز از تاریخ دریافت درخواست توسط مؤسسه بررسی و در صورت احراز صلاحیت مجوزهای لازم صادر شود. در صورت عدم احراز صلاحیت و رد درخواست، دلایل رد آن باید به صورت کتبی ظرف مدت یادشده به متقاضی اعلام شود.

ماده ۵- تولیدکننده بذر یا نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر موظف است شماره مجوز تولید و نشانه مؤسسه را بر روی شناسه درج نماید.

ماده ۶- مسئولیت صحت کلیه اطلاعات درج شده بر روی شناسه بر عهده تولیدکننده می‌باشد و استفاده از شماره مجوز تولید و نشانه مؤسسه در هر حال رافع مسئولیت‌های حقوقی ناشی از عدم رعایت ضوابط و دستورالعمل‌های اعلامی مؤسسه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی نبوده و با متخلفان طبق مفاد ماده (۷) قانون و سایر قوانین و مقررات مرتبط رفتار خواهد شد.

ماده ۷- تولیدکننده موظف است کلیه اصول فنی، استانداردها و دستورالعمل‌های مرتبط با تولید و تکثیر بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر را رعایت نماید.

ماده ۸- مجوزهای تولید بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر حسب نوع محصول برای مدت یک تا سه سال زراعی صادر می‌گردد.

با رقم مورد نظر.

۳۳- خلوص فیزیکی: درصد وزنی بذر خالص از گونه مورد نظر که در نمونه موجود باشد.

۳۴- بازرسی: نظارت بر مواردی از قبیل تأسیسات و تجهیزات، وسایل، ادوات و دستگاه‌ها، مواد گیاهی، اراضی و فعالیت‌های مرتبط با تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر و بررسی گزارش‌ها، توسط نمایندگان مؤسسه.

۳۵- مسئول فنی: شخص حقیقی که دارای حداقل مدرک کارشناسی در رشته‌های مرتبط با بذر و نهال بوده و با اخذ مجوز از مؤسسه مسئولیت امور فنی و اجرای دقیق ضوابط و دستورالعمل‌ها و رعایت استانداردهای موضوع این آیین‌نامه را بر عهده دارد.

بخش دوم - شرایط تولید بذر و نهال

ماده ۲- متقاضیان تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر باید شخصاً واجد شرایط حرفه‌ای تعیین شده توسط مؤسسه باشند و یا نسبت به معرفی مسئول فنی واجد شرایط اقدام نمایند.

ماده ۳- مؤسسه موظف است شرایط متقاضیان تولید بذر، نهال، مواد رویشی قابل تکثیر و واحدهای تولیدی آنان را براساس اصول و ضوابط فنی مقرر بررسی نموده و در صورت احراز شرایط نسبت به صدور مجوز تولید اقدام نماید.

ماده ۴- درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی تولید بذر،

اخذ مجوز از مؤسسه، بذر تولیدی را در طبقه‌ای پائین‌تر شناسه زده و عرضه نماید؛ مشروط بر اینکه واجد استانداردهای لازم برای چنین طبقه‌ای باشد.

ماده ۱۳- کلیه تولیدکنندگان بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر موظفند شرایط لازم را جهت انجام بازرسی‌های ادواری و موردی نمایندگان مؤسسه از واحدهای تولیدی خود و نیز نمونه‌برداری از بذر، نهال و یا مواد رویشی قابل تکثیر فراهم نمایند.

ماده ۱۴- در صورتی که مؤسسه در بازرسی‌های خود از واحدهای تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر، موارد انحراف از ضوابط و دستورالعمل‌های موضوع این آیین‌نامه را مشاهده نماید، می‌تواند مجوز تولید واحدهای مذکور را معلق و یا لغو نماید.

تبصره - در صورت امکان اصلاح موارد انحراف از ضوابط و دستورالعمل‌ها، مجوز معلق شده قابل اعاده خواهد بود.

ماده ۱۵- ضوابط و روش‌های مربوط به تعیین خصوصیات کیفیت و سلامت بذر و نهال و اصالت ژنتیکی بذرهای گواهی شده باید مطابق با مقررات پذیرفته شده سازمان‌های تخصصی بین‌المللی یا استاندارد ملی از جمله اتحادیه بین‌المللی تجزیه بذر باشد.

ماده ۱۶- مسؤلیت رعایت شرایط نگهداری و اصول فنی مرتبط با کشت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر توسط مصرف‌کننده،

مؤسسه موظف است به منظور حصول اطمینان از مطابقت کیفیت و سلامت بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر با استانداردهای ملی، به طور مستمر از واحدهای دارای مجوز تولید بازدید نموده و در صورت احراز شرایط مجوزهای صادرشده را برای مدت مشابه تمدید نماید.

ماده ۹- تولیدکننده موظف است براساس دستورالعمل‌های مؤسسه، امکان نمونه‌برداری از تمامی بذر، مواد رویشی قابل تکثیر و نهال تولیدی را برای نماینده مؤسسه فراهم کند.

ماده ۱۰- مؤسسه موظف است خلوص ژنتیکی و فیزیکی بذر، مواد رویشی قابل تکثیر و نهال تولیدی را با انجام آزمایش‌های کنترل کیفی تعیین نماید.

ماده ۱۱- به منظور حصول اطمینان از کیفیت و سلامت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تولیدی، مؤسسه حسب مورد از آن‌ها نمونه‌برداری نموده و آزمایش‌های لازم را به عمل می‌آورد و چنانچه بذر یا نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تولیدی واجد استانداردهای طبقه مورد نظر باشد، گواهی‌های لازم را برای نصب و حک شناسه صادر خواهد نمود.

ماده ۱۲- چنانچه بذر تولیدی، واجد استانداردهای لازم برای طبقه‌ای که برای آن مجوز دریافت شده است، نباشد، تولیدکننده می‌تواند با

صورت عدم احراز صلاحیت و رد درخواست، دلایل رد آن باید به صورت کتبی ظرف همین مدت به متقاضی اعلام شود.

ماده ۲۱- مجوز نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر برای فعالیت متقاضیان در سطوح ملی، منطقه‌ای یا استانی صادر می‌گردد. سطوح مذکور براساس صلاحیت و رتبه تعیین شده برای متقاضی مشخص خواهد شد.

ماده ۲۲- مدت اعتبار مجوز نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر حسب نوع محصول از یک تا دو سال خواهد بود. در صورتی که مؤسسه، موارد انحراف از ضوابط و دستورالعملهای موضوع این آیین‌نامه را مشاهده نماید، می‌تواند مجوزهای نظارت و کنترل را معلق و یا لغو نماید.

بخش چهارم - شناسایی مناطق مناسب تولید بذر و نهال

ماده ۲۳- مؤسسه موظف است ضمن ارزیابی‌های فنی و علمی مستمر، مناطق مناسب تولید ارقام مختلف بذر و نهال را با رعایت مقررات قرنطینه شناسایی و معرفی نماید. مجوزهای تولید باید برای اجرا در مناطقی صادر شوند که قبلاً شناسایی و معرفی شده‌اند.

ماده ۲۴- وزارت می‌تواند به منظور جلوگیری از اختلاط ژنتیکی و آفات و بیماری‌های گیاهی، کشت نباتات را در هر منطقه از کشور برای مدتی که ضروری بداند، ممنوع یا محدود سازد. با متخلفانی

صرفاً برعهده وی خواهد بود.

بخش سوم - شرایط نظارت و کنترل بذر و نهال

ماده ۱۷- مؤسسه می‌تواند تمام یا بخشی از وظایف نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر را براساس قراردادی که در آن شرایط نظارت و کنترل و مراحل فعالیت‌های مرتبط با نظارت و کنترل مشخص شده است، به متقاضیان حقیقی یا حقوقی واحد شرایط دارای مجوز نظارت و کنترل واگذار نماید. مؤسسه می‌تواند براساس تعرفه‌ای که به تصویب هیئت امنا می‌رسد، هزینه‌های مرتبط با مراحل مختلف اجرای قرارداد نظارت و کنترل را پرداخت نماید.

ماده ۱۸- متقاضیان امر نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر باید شخصاً واجد شرایط حرفه‌ای تعیین شده توسط مؤسسه باشند و یا نسبت به معرفی مسؤول فنی واجد شرایط اقدام نمایند.

ماده ۱۹- متقاضیان نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر باید برای هر محصول، مجوز جداگانه‌ای از مؤسسه دریافت نمایند.

ماده ۲۰- درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی نظارت و کنترل بر تولید بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر باید حداکثر ظرف چهل و پنج روز از تاریخ دریافت درخواست توسط مؤسسه بررسی و در صورت احراز صلاحیت، مجوز لازم صادر شود. در

که ممنوعیت یا محدودیت مذکور را رعایت ننمایند، مطابق ماده (۷) قانون و نیز ماده (۱۰) قانون حفظ نباتات رفتار خواهد شد.

بخش پنجم - تسهیلات و حمایت از بخش خصوصی

ماده ۲۵- مؤسسه موظف است ساز و کارهای لازم را برای تشویق و حمایت از توسعه فعالیت‌های بخش غیردولتی در زمینه اصلاح ارقام، تولید، تکثیر، فرآوری، کنترل و نظارت، عرضه و صادرات بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تهیه نموده و برای تصویب به وزارت ارائه نماید.

ماده ۲۶- وزارت به منظور توسعه فعالیت‌های بخش غیردولتی در جهت سرمایه‌گذاری در زمینه اصلاح ارقام، تولید، تکثیر، فرآوری، کنترل و نظارت، توزیع و صادرات بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تسهیلات لازم را به اشخاصی که واجد صلاحیت‌های فنی لازم از سوی مؤسسه باشند، ارائه خواهد داد.

بخش ششم - صادرات و واردات بذر و نهال

ماده ۲۷- صادرکنندگان و واردکنندگان بذر و نهال در مقیاس تجاری موظفند نسبت به اخذ مجوز صادرات یا واردات از وزارت اقدام نمایند. صدور مجوزهای مذکور موقوف به اخذ گواهی از مؤسسه است.

ماده ۲۸- واردکنندگان بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر موظفند

درخواست خود را به انضمام اطلاعات مربوط به نوع بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر و مقدار آن به مؤسسه ارائه دهند تا مؤسسه پس از تطبیق و تشخیص تجاری یا غیرتجاری بودن و تأیید مطابقت کیفیت و سلامت آن با استانداردهای ملی، نسبت به صدور گواهی‌های مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۹- بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر وارداتی که با استانداردهای اعلام شده توسط مؤسسه منطبق نباشد، باید براساس نظر مؤسسه مرجوع یا معدوم شوند.

ماده ۳۰- مؤسسه موظف است برای صدور گواهی‌های یادشده، نظر بانک‌های ژن گیاهی مربوط را درخصوص ممنوعیت یا اجازه خروج ذخائر ژنتیکی اخذ نماید.

ماده ۳۱- صادرکننده باید مجوز کتبی را از صاحب امتیاز رقم ثبت شده یا قائم‌مقام قانونی وی برای صدور بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر مورد نظر اخذ نماید.

ماده ۳۲- در صورت اتخاذ سیاست‌های خاص در زمینه واردات بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر توسط وزارت، مؤسسه می‌تواند در اجرای وظایف کنترل و نظارت خود نسبت به اخذ تعهد محضری و تضمین مالی از واردکنندگان اقدام نماید.

ماده ۳۳- واردکنندگان موظفند از فروشندگان خارجی تعهدات لازم

مؤسسه تهیه و ابلاغ می‌شود. دستورالعمل‌ها و ضوابط مذکور، فهرست مناطق مناسب تولید و نیز استانداردهای کیفیت و سلامت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر در نشریه مؤسسه منتشر و از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی به اطلاع عموم خواهد رسید.

ماده ۳۹- مؤسسه موظف است گزارش سالانه عملکرد موضوع ماده (۱۳) قانون را به وزارت ارائه نماید.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۶/۱۲/۷ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

معاون اول رئیس جمهور - پرویز داودی

را در زمینه اصالت ژنتیکی بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر اخذ نمایند تا در صورت عدم تطبیق، امکان جبران خسارات وارد شده توسط فروشندگان یاد شده وجود داشته باشد.

بخش هفتم - سایر مقررات

ماده ۳۴- مؤسسه موظف است تعرفه‌های موضوع بند (ج) ماده (۶) قانون را پیشنهاد و جهت تصویب به هیئت امنا ارائه نماید.

ماده ۳۵- مؤسسه می‌تواند تخصیص بخشی از درآمدهای اختصاصی خود را به منظور دستیابی به فناوری‌های جدید، بهره‌برداری از توانمندی‌های علمی موجود در عرصه ملی و بین‌المللی و آموزش، برای درج در بودجه سالانه، به هیئت امنا پیشنهاد نماید.

ماده ۳۶- مؤسسه باید سالانه فهرستی از ارقام تأیید شده را در نشریه مؤسسه و روزنامه رسمی کشور منتشر نماید.

ماده ۳۷- پایگاه اطلاعاتی حاوی دستورالعمل‌ها، ضوابط، استانداردها، مشخصات تولیدکنندگان و واردکنندگان بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر، گواهی‌های صادر شده و سایر مسائل مرتبط با این قانون توسط مؤسسه ایجاد و اطلاعات جمع‌آوری شده به روز نگه‌داری و منتشر خواهد شد.

ماده ۳۸- دستورالعمل‌ها و ضوابط فنی مورد نیاز این آیین‌نامه توسط

آیین نامه ثبت ارقام گیاهی

هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در دوازدهمین جلسه هیأت امناء مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ بنا به پیشنهاد شماره ۲۵۳/۵۲/۷۹۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و با استناد به تبصره (۲) ماده (۳) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی آیین نامه ثبت ارقام گیاهی را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱- تعاریف

قانون: منظور قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ است.

هیأت امناء: هیأت امنای موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون است. موسسه: موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال موضوع ماده (۲) قانون است.

به نژادگر: شخص حقیقی یا حقوقی است که رقم گیاهی را برای اولین بار "اصلاح" و یا "کشف و سپس بهبود بخشیده" باشد. صاحب امتیاز: شخص حقیقی یا حقوقی است که بر اساس ماده (۵) قانون، امتیاز بهره برداری از رقم ثبت شده را دریافت نموده باشد. رقم: گروهی از گیاهان هستند که در پائین ترین رده شناخته شده گیاه شناسی بوده و ضمن یکنواختی و پایداری صفات از گروه های مشابه متمایز هستند.

رقم مورد حمایت: رقمی است که براساس ماده (۳) قانون و مقررات این آیین نامه به ثبت رسیده باشد.

مواد قابل تکثیر: عبارت از بذر و سایر اندام های گیاهی تکثیر شونده می باشد.

اظهارنامه: درخواست ثبت رقم جدید گیاهی است که به موسسه ارائه می گردد. تاریخ مندرج در این درخواست تاریخ اظهارنامه محسوب می شود.

ماده ۲- ثبت رقم

رقمی می تواند ثبت شود که براساس ماده (۳) قانون دارای ویژگی های ذیل باشد:

۱- جدید بودن رقم: رقمی جدید است که تا تاریخ اظهارنامه ثبت، محصول و یا مواد قابل تکثیر آن با موافقت به نژادگر با اهداف تجاری عرضه نشده و یا قراردادی به این منظور منعقد نشده باشد و دارای شرایط ذیل باشد:

الف- بیش از یک سال قبل از تاریخ اظهارنامه ثبت در داخل کشور به صورت تجارتي عرضه نشده باشد.

ب- بیش از ۴ سال قبل از تاریخ اظهارنامه ثبت در خارج از کشور به صورت تجارتي عرضه نشده باشد. این زمان در مورد درختان مثمر و غیر مثمر بیش از ۶ سال قبل از تاریخ اظهارنامه ثبت می باشد.

تبصره- چنانچه عرضه رقم جدید با شرایط ذیل صورت گرفته باشد جدید بودن رقم مخدوش نخواهد شد:

الف- بدون کسب اجازه از به نژادگر،

- ب- تکثیر هسته اولیه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با اجازه کتبی به نژادگر جهت ارزیابی رقم در مزرعه، گلخانه و یا آزمایشگاه،
- ج- انجام فعالیت‌های ترویجی، تبلیغاتی و تکثیر مقدماتی رقم،
- ۲- **تمایز:** رقم جدید باید در تاریخ اظهارنامه ثبت در یک یا چند صفت مشخص فیزیولوژیکی، مورفولوژیکی و سایر صفات کمی و کیفی قابل تشخیص، از ارقام شناخته شده موجود متمایز باشد.
- ۳- **یکنواختی:** در شرایط بروز صفات متمایز کننده، رقم جدید باید از یکنواختی لازم برخوردار باشد.
- ۴- **پایداری:** رقمی پایدار محسوب می‌شود که صفات متمایز کننده آن پس از یک یا چند مرحله از تکثیر، یکنواختی آن رقم تغییر نکند

ماده ۳- نام‌گذاری رقم جدید

متقاضی ثبت رقم جدید باید در اظهارنامه ثبت رقم، برای آن نامی پیشنهاد نماید. موسسه نام پیشنهادی را در صورت احراز شرایط ذیل خواهد پذیرفت:

- ۱- نام پیشنهادی باید به نحوی باشد که امکان شناسایی رقم را فراهم آورد.
- ۲- نام پیشنهادی نباید منحصرأ مرکب از اعداد باشد.
- ۳- نام نباید به نحوی انتخاب شود که در اثر مشابهت با نام‌های ارقام دیگری از همان گونه یا گونه‌های خویشاوند که قبلاً ثبت یا معرفی شده‌اند، ایجاد اشتباه نماید.
- ۴- نام نباید منجر به گمراهی یا بروز اشتباه در ویژگی‌ها، اعتبار یا

شناسایی رقم و یا شناسایی به نژادگر گردد.

۵- نام نباید موجب تضییع حقوق مقدم سایر اشخاص بر ارقام دیگر گردد.

۶- نام نباید منحل نظم عمومی و اخلاق حسنه باشد.

تبصره ۱- ارقام جدید مربوط به موسسات تحقیقاتی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، قبل از انجام آزمون‌های موسسه، توسط کمیته انتخاب و نام‌گذاری رقم سازمان انتخاب و نام‌گذاری می‌شوند. موسسات تحقیقاتی مذکور باید در زمان درخواست ثبت ارقام جدید، نام تأیید شده کمیته انتخاب و نام‌گذاری رقم سازمان را در اظهارنامه ثبت رقم درج نمایند.

تبصره ۲- در صورتیکه نام پیشنهادی، مورد پذیرش موسسه قرار نگرفت متقاضی موظف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ اعلام کتبی موسسه، نام دیگری را پیشنهاد نماید. در صورتی که روز آخر فرصت یاد شده مصادف با تعطیلی رسمی باشد؛ نخستین روز کاری بعد از تعطیلی، آخرین فرصت خواهد بود.

تبصره ۳- استفاده از ارقام ثبت شده باید منحصرأ با نام ثبت شده صورت پذیرد. استفاده از نام رقم مورد حمایت برای همه کسانی که از آن بهره‌برداری می‌نمایند، الزامی است ولو اینکه دوره حمایت از آن رقم به پایان رسیده باشد.

ماده ۴- رقم ثبت شده را می‌توان با نام و یا علامت تجاری مشابه با نام رقم ثبت شده عرضه نمود مشروط به آنکه مجوزهای لازم از صاحب امتیاز اخذ شود.

- توسط موسسه به عموم اعلام می شود.
- ۷- اگر دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی بطور مشترک درخواست ثبت یک رقم را بنمایند، باید درصد سهم هریک از آنها در اظهارنامه ثبت رقم بطور مشخص تعیین شده باشد.
- ۸- درخواست متقاضی به هزینه وی در روزنامه رسمی و نشریه موسسه آگهی خواهد شد.
- ۹- هرگونه اعتراضی نسبت به اظهارنامه ثبت رقم، ظرف مدت شش ماه از تاریخ انتشار آگهی موضوع بند (۸) قابل بررسی می باشد.
- ۱۰- اشخاص معترض باید اطلاعات، مدارک و مواد ژنتیکی را جهت بررسی های فنی ظرف مهلت مقرر در بند (۹) به موسسه تحویل نمایند.
- ۱۱- اگر اظهارنامه های مشابه از اشخاص مختلف برای ثبت به موسسه ارائه شود، اولویت ثبت با اظهارنامه ای است که زودتر به موسسه واصل شده باشد.
- ۱۲- در صورتیکه متقاضی ثبت رقم، قبلاً در یکی از کشورهای که با جمهوری اسلامی ایران توافقنامه حمایت از حقوق مالکیت معنوی ارقام جدید گیاهی منعقد نموده اند درخواست ثبت رقم یاد شده را نموده باشد، دارای حق تقدم خواهد بود مشروط به آنکه از تاریخ درخواست مذکور بیش از ۱۲ ماه نگذشته باشد.

ماده ۶- بررسی فنی رقم

- ۱- موسسه صحت اطلاعات ارائه شده در اظهارنامه ثبت رقم را به شرح ذیل مورد بررسی قرار می دهد:

ماده ۵- فرایند درخواست ثبت

- ۱- فرآیند ثبت ارقام جدید گیاهی از تاریخ ارائه اظهارنامه ثبت رقم به مؤسسه آغاز می شود.
- ۲- اظهارنامه ثبت رقم باید به زبان فارسی تکمیل شده و حاوی اطلاعات ذیل باشد:
- الف- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت متقاضی ثبت و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران؛
- ب- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت قائم مقام قانونی متقاضی ثبت و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران، در صورتی که ارائه اظهارنامه توسط قائم مقام قانونی صورت پذیرفته باشد؛
- ج- نام جنس و گونه؛
- د- نام پیشنهادی رقم؛
- ه- توصیف فنی رقم؛
- و- توصیف رسمی رقم (شامل مشخصات متمایزکننده رقم).
- ۳- متقاضی باید همزمان با تسلیم اظهارنامه ثبت رقم، مدارک و مواد ژنتیکی مورد نیاز را جهت بررسی های فنی به موسسه تحویل نماید.
- ۴- اظهارنامه ثبت هر رقم باید بطور جداگانه تکمیل شود.
- ۵- پذیرش اظهارنامه ثبت رقم پس از وصول رسید پرداخت هزینه های ثبت صورت خواهد پذیرفت.
- ۶- موسسه هزینه های ثبت رقم را بر اساس تعرفه های تعیین شده توسط هیأت اماناء اخذ می نماید. دستورالعمل تعرفه های تعیین شده،

اعضاء کمیته بلامانع می باشد.

۶- کمیته فنی ثبت رقم مجاز است برای احراز شرایط ثبت رقم، اطلاعات به دست آمده از روش های مختلف "آزمون مستقیم"، "مشاهده در محل" و "بررسی اطلاعات و اسناد موجود مربوط به کشورهای که عضو کنوانسیون بین المللی حمایت از ارقام جدید گیاهی بوده و با ج.ا.ایران توافقنامه حمایت از حقوق مالکیت معنوی دارند" را مبنای تصمیم گیری قرار دهد.

ماده ۷- ثبت رقم و اعطای حقوق به نژادگر

۱- موسسه در صورت احراز شرایط مندرج در مواد (۲)، (۵) و (۶) این آیین نامه نسبت به ثبت رقم اقدام نموده و امتیاز حقوق به نژادگر را اعطاء می نماید.

۲- موسسه باید نتیجه تایید یا عدم تایید ثبت رقم و اعطاء امتیاز حقوق به نژادگر را حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تکمیل بررسی فنی موضوع ماده (۶) این آیین نامه به متقاضی اعلام نماید.

ماده ۸- انتقال حقوق به نژادگر

۱- امتیاز حقوق به نژادگر ناشی از ثبت رقم همانند سایر اموال و دارایی ها، قابل انتقال است.

۲- هرگونه انتقال حقوق به نژادگر باید در دفتر اسناد رسمی به ثبت رسیده و کتباً به موسسه اطلاع داده شود.

الف- دارا بودن شرایط مندرج در ماده (۲) این آیین نامه؛

ب- تأیید خصوصیات ویژه رقم مورد ادعای متقاضی؛

تبصره- موسسه موظف است دستورالعمل های اجرایی آزمون تمایز، یکنواختی و پایداری ارقام گونه های مختلف را تهیه و منتشر نماید.

۲- موسسه می تواند در صورت لزوم بررسی های فنی مندرج در بندهای (۲)، (۳) و (۴) ماده (۲) و بند (۱) ماده (۶) این آیین نامه را به اشخاص حقیقی و یا حقوقی واجد شرایط واگذار نماید.

۳- متقاضی ثبت رقم موظف است مواد گیاهی، اطلاعات و مدارک تکمیلی را که ممکن است برای انجام بررسی های فنی ثبت رقم لازم باشد به موسسه ارائه نماید.

۴- در صورتیکه متقاضی ثبت رقم ظرف مدت یک ماه اطلاعات، مدارک و مواد گیاهی موضوع بند (۳) را به موسسه ارائه ننماید، اظهارنامه ثبت رقم رد خواهد شد. مگر اینکه متقاضی دلایل موجهی در این خصوص ارائه نماید.

تبصره- موسسه می تواند در صورت لزوم در هر مرحله از بررسی فنی رقم، با تشکیل کارگروه های فنی متشکل از متخصصین امر از نظرات مشورتی آنها استفاده نماید.

۵- قبول یا رد اظهارنامه بر اساس اطلاعات منتج در هر مرحله از بررسی های فنی برعهده کمیته فنی ثبت رقم می باشد. این کمیته متشکل است از معاون شناسایی و ثبت ارقام موسسه و ۴ نفر متخصص صاحب نظر که بر حسب نوع محصول توسط رییس موسسه برای مدت ۲ سال انتخاب می شوند. کمیته می تواند در صورت نیاز از سایر متخصصین واجد شرایط دعوت به عمل آورد. انتخاب مجدد

و محدودیت‌هایی باشد. در صورت عدم اخذ مجوز از صاحب امتیاز حقوق به‌نژادگر، بهره‌برداری از محصولی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم از گیاه یا مواد برداشت شده به دست آید، غیرمجاز می‌باشد

۳- شرایط مندرج در بندهای (۱) و (۲) این ماده به موارد زیر نیز تعمیم می‌یابد:

الف- ارقامی که اساساً از یک رقم مورد حمایت به دست آمده باشند که خود از رقم دیگری مشتق نشده باشد.

ب- ارقامی که بر اساس بند (۲) ماده (۲) به طور واضح از رقم مورد حمایت متمایز نباشند.

ج- ارقامی که تولیدشان مستلزم استفاده مکرر از رقم مورد حمایت باشد.

تبصره- رقمی مشتق شده از رقم دیگر قلمداد می‌گردد که:

اولاً- از رقم اولیه یا رقم دیگری که خود از یک رقم اولیه مشتق شده به دست آید، به طوری که ویژگی‌های اصلی ناشی از ژنوتیپ رقم اولیه حفظ شود؛

ثانیاً- به وضوح از رقم اولیه قابل تشخیص باشد؛

ثالثاً- ویژگی‌های اصلی آن به جز تفاوت‌های ناشی از فرآیند اشتقاق، از نظر تظاهر صفات اصلی که مختص ژنوتیپ و یا ترکیب ژنوتیپ‌ها است، شبیه رقم اولیه باشد.

۴- دوره حمایت از حقوق به‌نژادگر به مدت مقرر در ماده (۵) قانون خواهد بود.

۵- معافیت از حقوق به‌نژادگر:

موارد زیر در خصوص استفاده از رقم مورد حمایت مشمول حقوق

ماده ۹- شرایط اعطای حقوق به‌نژادگر

۱- امتیاز حقوق به‌نژادگر به وی یا قائم‌مقام قانونی او تعلق می‌گیرد

۲- اگر دو یا چند شخص حقیقی و حقوقی به صورت مشترک رقمی را به ثبت رسانده باشند، امتیاز حقوق به‌نژادگر براساس بند (۷) ماده (۵) این آیین‌نامه بین آن‌ها تقسیم خواهد شد.

۳- چنانچه "اصلاح" و یا "کشف توأم با بهبود" رقم گیاهی در نتیجه مأموریت یا پیمان استخدامی باشد حقوق به‌نژادگر متعلق به کارفرما خواهد بود؛ مگر آنکه خلاف آن در قرارداد استخدام شرط شده باشد.

ماده ۱۰- حمایت از رقم

۱- با توجه به بندهای (۳) و (۴) این ماده، انجام فعالیت‌های زیر در ارتباط با رقم مورد حمایت به عنوان مواد قابل تکثیر منوط به اخذ مجوز کتبی از دارنده امتیاز حقوق به‌نژادگر می‌باشد:

الف- تولید یا تکثیر،

ب- آماده‌سازی به منظور تکثیر،

ج- عرضه به منظور استفاده تجاری،

د- صادرات مواد قابل تکثیر،

ه- واردات مواد قابل تکثیر،

و- انبار کردن و ذخیره‌سازی مواد قابل تکثیر به منظور انجام یکی از

موارد (الف) تا (ه) این بند،

۲- مجوز صادره توسط صاحب امتیاز ممکن است منوط به شرایط

مرتبط با رقم مورد حمایت را در اختیار موسسه قرار دهد.

ماده ۱۱- اطلاع رسانی

۱- اطلاعات موضوع بند (۲) ماده (۵) این آیین نامه در موسسه نگهداری می شود.

۲- هر شخصی که به موجب قانون ذی نفع باشد می تواند به مدارک و اطلاعات ذیل دسترسی یابد:

الف- مدارک مربوط به درخواست های موضوع این آیین نامه؛

ب- مدارک مربوط به اعطای امتیاز حقوق به نژادگر؛

ج- مدارک مربوط به بررسی های مزرعه ای، آزمایشگاهی و گلخانه ای در ارتباط با رقم مورد نظر؛

۳- موسسه ملزم است کلیه مدارک مربوط به ثبت رقم را به مدت ۱۰ سال بعد از انصراف یا رد اظهارنامه یا انقضاء یا لغو امتیاز حقوق به نژادگر حفظ نماید.

ماده ۱۲- چاپ و انتشارات

موارد ذیل به هزینه متقاضی در روزنامه رسمی و نشریه موسسه منتشر خواهد شد:

الف- درخواست ثبت رقم،

ب- انصراف از اظهارنامه ثبت رقم،

ج- رد اظهارنامه ثبت رقم،

د- اعطای امتیاز حقوق به نژادگر،

ه- واگذاری امتیاز و مجوزهای مربوط به امتیاز حقوق به نژادگر،

به نژادگر نمی شود:

الف- استفاده از رقم مورد حمایت برای اهداف غیر تجاری؛

ب- استفاده برای تحقیقات به نژادی ارقام جدید؛

ج- بذر خود مصرفی کشاورزان خرده پا از رقم مورد حمایت؛

تبصره- شمول کشاورزان خرده پا حسب نوع محصول، نوع کشت و منطقه جغرافیایی توسط موسسه تعیین خواهد شد.

۶- استیفای حقوق به نژادگر: حقوق به نژادگر شامل "مواد گیاهی رقم مورد حمایت"، "مواد حاصل از هر گونه فرآیند بر مواد برداشت شده از رقم مورد حمایت" و "هر نوع ماده استخراج شده از مواد مذکور" نمی شود، مشروط به آنکه رقم مورد حمایت توسط صاحب امتیاز یا با مجوز او فروخته شده یا به بازار عرضه شده باشد.

۷- پایش رقم مورد حمایت:

الف- موسسه مجاز است در صورت درخواست صاحب امتیاز حقوق به نژادگر، تولید و تکثیر بذر یا نهال رقم مورد حمایت را در کشور به موجب قراردادی پایش نماید.

ب- دارنده صاحب امتیاز حقوق به نژادگر در طی دوره ای که حقوق مذکور معتبر است، ملزم خواهد بود که در صورت درخواست موسسه، نمونه های قابل قبولی از مواد گیاهی قابل تکثیر رقم مورد حمایت را ارائه دهد تا با ویژگی های رقم ثبت شده مطابقت داده شود.

ج- صاحب امتیاز حقوق به نژادگر در طی دوره ای که امتیاز حقوق وی معتبر است، ملزم خواهد بود که در صورت لزوم، اطلاعات و مدارک لازم جهت حصول اطمینان از انجام صحیح وظایف قانونی

ذی حق آن نبوده است.

ماده ۱۵- تعرفه‌های مربوط به ثبت ارقام جدید گیاهی و حمایت از حقوق به‌نژادگر و نحوه پرداخت آن‌ها براساس دستورالعمل‌های جداگانه‌ای خواهد بود که با پیشنهاد موسسه به تصویب هیأت امناء خواهد رسید.

ماده ۱۶- این آیین‌نامه در ۱۶ ماده در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ به تصویب هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسیده است.

و- تغییر اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی ثبت رقم و دارندگان امتیاز حقوق به‌نژادگر،
ز- لغو امتیاز حقوق به‌نژادگر،
ح- هرگونه اعلامیه دیگری در ارتباط با ثبت ارقام که به تشخیص موسسه چاپ آن ضروری باشد.

ماده ۱۳- فسخ حقوق به‌نژادگر

در شرایط ذیل حقوق به‌نژادگر فسخ می‌شود:

۱- چنانچه رقم مورد حمایت شرایط مندرج در بندهای (۳) و (۴) ماده (۲) این آیین‌نامه را از دست داده باشد.

۲- در صورتی که از صاحب امتیاز حقوق به‌نژادگر، انجام یکی از موارد ذیل درخواست شود و وی ظرف مدت شش ماه:

الف- اطلاعات، اسناد و مواد گیاهی را که برای تداوم حمایت از رقم مورد نظر لازم است، ارائه ندهد؛

ب- وجوه سالانه مربوط به حمایت از رقم را پرداخت نکند؛

ج- نام مناسب به عنوان نام جایگزین رقم مورد حمایت پیشنهاد ننماید.

ماده ۱۴- ابطال حقوق به‌نژادگر

در موارد ذیل حقوق به‌نژادگر ابطال می‌گردد:

۱- رقم در زمان اعطای امتیاز حقوق به‌نژادگر فاقد شرایط مندرج در بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) این آیین‌نامه بوده باشد.

۲- امتیاز حقوق به‌نژادگر به اشتباه به شخصی اعطاء شده باشد که

آیین نامه معرفی ارقام گیاهی

هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در دوازدهمین جلسه هیأت امناء مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ بنا به پیشنهاد شماره ۲۵۳/۵۲/۷۹۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و با استناد به تبصره (۲) ماده (۳) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی آیین نامه معرفی ارقام گیاهی را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱- تعاریف

قانون: منظور قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ است.

هیأت امناء: هیأت امنای موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون است.

موسسه: موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال موضوع ماده (۲) قانون است.

به نژادگر: شخص حقیقی یا حقوقی است که رقم گیاهی را برای اولین بار "اصلاح" و یا "کشف و سپس بهبود بخشیده" باشد. مواد قابل تکثیر: عبارت از بذر و سایر اندام های گیاهی تکثیر شونده می باشد.

اظهارنامه: درخواست معرفی رقم گیاهی است که به موسسه ارائه می گردد. تاریخ مندرج در این درخواست تاریخ اظهارنامه محسوب می شود.

ماده ۲- شرایط معرفی رقم

رقمی قابل معرفی است که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- قبلاً توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگر معرفی و یا ثبت نشده باشد؛

۲- رقم قابل معرفی باید از ارقام دیگر متمایز بوده و دارای یکنواختی و پایداری (DUS-Distinctness, Uniformity and Stability) باشد؛

۳- رقم باید حداقل استانداردهای مورد نیاز را با توجه به گونه گیاهی و دستورالعمل های مربوطه در کشور دارا باشد؛

۴- در آزمایش های بررسی ارزش زراعی (VCU-Value for Cultivation and Use)، موارد ادعا و برتری های اعلام شده توسط به نژادگر به اثبات رسیده باشد.

تبصره ۱- عبارت معرفی (Introduction) در این آیین نامه به منزله معرفی رقم قبل، بعد یا همزمان با ثبت است.

تبصره ۲- معرفی رقم به منظور تجاری سازی پس از انجام آزمون های لازم توسط مؤسسه انجام می گیرد.

تبصره ۳- کلیه مسئولیت های مرتبط با فرآیند تولید ارقام جدید گیاهی (آزادسازی = Release) که بوسیله موسسات تحقیقاتی صورت می گیرد، بر عهده موسسات ذی ربط بوده و دستورالعمل اجرایی آن توسط سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی تهیه و به موسسات ذی ربط ابلاغ می گردد.

تبصره ۴- استانداردها و دستورالعمل های موضوع این ماده توسط موسسه برای هر محصول تهیه، تدوین و اعلام خواهد شد.

توسط موسسه به عموم اعلام می شود.

ماده ۴- فرآیند بررسی فنی معرفی رقم

۱- اظهارنامه معرفی رقم به انضمام مدارک لازم توسط موسسه بررسی می شود و در صورتیکه مطابق با آیین نامه تهیه شده باشد و اشکال اساسی نداشته باشد، جهت انجام آزمون های لازم به کمیته معرفی رقم ارسال می شود.

۲- کمیته معرفی رقم انجام آزمون تمایز، یکنواختی و پایداری (DUS) را به کمیته فنی ثبت رقم و انجام آزمون ارزش زراعی (VCU) را به گروه های کاری محصولی که به همین منظور تعیین می شوند، ارجاع خواهد نمود.

۳- موسسه موظف است نظرات فنی و تخصصی موسسات مرتبط تحقیقاتی، درخصوص ارقام بخش خصوصی را نیز استعلام نماید. موسسات مذکور باید حداکثر ظرف مدت ۶ ماه نسبت به ارائه پاسخ به موسسه اقدام نمایند.

۴- گروه کاری محصولی موظف است بلافاصله پس از دریافت اظهارنامه معرفی رقم و هسته های اولیه، بر اساس دستورالعمل های موسسه، اقدام به بررسی فنی و امکان سنجی انجام آزمون نماید.

۵- گروه کاری محصولی، حداکثر ظرف مدت ۱۴ روز، نسبت به ارسال گزارش امکان انجام آزمون ارزش زراعی به کمیته معرفی رقم اقدام خواهد کرد.

۶- کمیته معرفی موظف است ظرف مدت ۱۴ روز پس از دریافت گزارش گروه کاری، نسبت به بررسی و اظهار نظر نهایی اقدام و

ماده ۳- فرایند بررسی اظهارنامه معرفی رقم

۱- فرآیند معرفی ارقام گیاهی از تاریخ ارائه اظهارنامه معرفی رقم به مؤسسه آغاز می شود.

۲- اظهارنامه معرفی رقم باید به زبان فارسی تکمیل شده و حاوی اطلاعات ذیل باشد:

الف- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت متقاضی معرفی رقم و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران؛

ب- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت قائم مقام قانونی متقاضی معرفی رقم و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران، در صورتی که ارائه اظهارنامه توسط قائم مقام قانونی صورت پذیرفته باشد؛

ج- نام جنس و گونه؛

د- نام پیشنهادی رقم؛

ه- توصیف فنی رقم شامل اطلاعات مربوط به موارد ادعا و برتری رقم؛

۳- متقاضی باید همزمان با تسلیم اظهارنامه معرفی رقم، مقدار مورد نیاز هسته های اولیه بذر یا نهال را بر اساس دستورالعمل مربوط تهیه و به موسسه ارائه نماید.

۴- اظهارنامه معرفی هر رقم باید بطور جداگانه تکمیل شود.

۵- پذیرش اظهارنامه معرفی رقم پس از وصول رسید پرداخت هزینه های معرفی صورت خواهد پذیرفت.

۶- موسسه هزینه های معرفی رقم را بر اساس تعرفه های تعیین شده توسط هیأت امناء اخذ می نماید. دستورالعمل تعرفه های تعیین شده،

ماده ۵- موسسه موظف است نام رقم تایید شده را در فهرست ارقام ملی منتشر نماید.

ماده ۶- کمیته معرفی رقم

کمیته معرفی رقم در موسسه مستقر بوده و اعضاء آن عبارتند از:

- ۱- رییس موسسه (رییس کمیته)،
  - ۲- معاون شناسایی و ثبت ارقام گیاهی موسسه (دبیر کمیته)،
  - ۳- دو نفر متخصص به نژادگر گیاهان دگرگشن (حسب مورد)،
  - ۴- دو نفر متخصص به نژادگر گیاهان خودگشن (حسب مورد)،
  - ۵- یک نفر نماینده تام‌الاختیار سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (عضو ثابت)،
  - ۶- یک نفر نماینده تام‌الاختیار معاونت تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی (عضو ثابت)،
  - ۷- رییس موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر (عضو ثابت)
  - ۸- رییس موسسه محصولی ذیربط (حسب مورد)،
  - ۹- معاون تحقیقات کنترل و گواهی بذر موسسه (عضو ثابت)،
  - ۱۰- رییس بانک ژن گیاهی ملی ایران (عضو ثابت)،
  - ۱۱- رییس بانک ژن گیاهان جنگلی و مرتعی (عضو ثابت)،
- تبصره-** متخصصین صاحب‌نظر در بندهای ۳ و ۴ به پیشنهاد رییس موسسه و با حکم رییس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به مدت دو سال منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد ایشان بلامانع می‌باشد.

نتیجه را به مؤسسه اعلام نماید.

۷- موسسه موظف است مراتب عدم تایید و یا کافی نبودن دلایل و اطلاعات مرتبط با رقم مورد بررسی را حداکثر ظرف مدت ۱۴ روز با ذکر دلیل به متقاضی اعلام نماید.

۸- گروه‌کاری محصولی موظف است در صورت امکان انجام آزمون ارزش زراعی، اقدامات و هماهنگی‌های لازم را برای انجام آزمون در مناطق مناسب منطبق با ادعای به‌نژادگر به عمل آورد. گروه کاری محصولی مجاز است برای انجام آزمون ارزش زراعی از مراکز و مؤسسات تحقیقاتی ذیربط نیز استفاده نماید.

۹- نتایج "آزمون تمایز، یکنواختی و پایداری" و "آزمون ارزش زراعی" حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز برای اتخاذ تصمیم به کمیته معرفی رقم ارائه خواهد شد.

۱۰- کمیته معرفی رقم نتیجه نهایی بررسی فنی معرفی رقم را حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز به موسسه گزارش خواهد نمود.

۱۱- موسسه پس از وصول تأییدیه از کمیته معرفی رقم نسبت به ابلاغ آن به متقاضی اقدام می‌نماید.

۱۲- موسسه موظف است نام ارقام تایید شده را جهت استحضار به دبیر هیأت ائمه و رییس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی ارائه نماید.

تبصره- در صورتی که روز آخر فرصت‌های مقرر مصادف با تعطیلی رسمی باشد؛ نخستین روز کاری بعد از تعطیلی، آخرین فرصت محسوب خواهد شد.

آیین نامه ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور

هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در دوازدهمین جلسه هیأت امناء مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ بنا به پیشنهاد شماره ۲۵۳/۵۲/۷۹۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال در اجرای تبصره (۱) ماده (۳) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی در زمینه ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی به نام دولت جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱- ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور صرفاً به نام دولت جمهوری اسلامی ایران مجاز می باشد.

ماده ۲- درخواست ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور فقط توسط بانک ژن گیاهی ملی ایران انجام می گیرد.

ماده ۳- موسسه به منظور ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور از اطلاعات شناسنامه ای و ارزیابی بانک ژن گیاهی ملی ایران استفاده خواهد نمود.

ماده ۴- هرگونه دسترسی و بهره برداری از ذخائر ژنتیکی گیاهی

ماده ۷- شرح وظایف کمیته معرفی رقم

- ۱- تدوین و تصویب آیین نامه داخلی کمیته؛
- ۲- تهیه و تدوین کلیه دستورالعمل های مورد نیاز معرفی رقم؛
- ۳- تعیین حداقل استانداردهای مورد نیاز هر نوع محصول در رابطه با معرفی رقم؛
- ۴- هدایت و نظارت بر فرایند انجام آزمون های ارزش زراعی ارقام
- ۵- تشکیل گروه های کاری محصولی برای انجام آزمون ارزش زراعی (VCU) و بررسی های فنی؛
- ۶- اخذ نظر کمیته فنی ثبت رقم در خصوص ادعای تمایز، یکنواختی و پایداری (DUS) در رابطه با معرفی رقم؛
- ۷- تأیید یا رد درخواست متقاضیان معرفی رقم بر اساس گزارش گروه کاری محصولی و کمیته فنی ثبت رقم؛
- ۸- نام گذاری رقم براساس ماده (۳) آیین نامه ثبت ارقام گیاهی (ارقام ثبت شده با همان نام معرفی می شوند).

ماده ۸- این آیین نامه در ۸ ماده در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۸ به تصویب هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسیده است.

و ارقام بومی و محلی کشور که جمهوری اسلامی ایران کشور
تأمین کننده آنها محسوب می شود و نیز صادرات و خروج گونه های
اهلی یا وحشی گیاهی که مرکز پیدایش یا مرکز تنوع آنها جمهوری
اسلامی ایران باشد منوط به پذیرش و رعایت شرایط موافقتنامه های
انتقال مواد و منابع ژنتیکی توسط متقاضیان خواهد بود.

ماده ۵- متن و محتوای موافقتنامه های انتقال مواد و منابع ژنتیکی
توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و با همکاری
بانک ژن گیاهی ملی ایران تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۶- این آیین نامه در ۶ ماده در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ به تصویب
هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسیده
است.